

تهدیدات زیستی کشاورزی: راهبرد دولت آمریکا در رویارویی با تهدید

نویسنده:

هنری اس. پارکر

ترجمه و تلخیص:

محمدرضا جعفری زاده

سال ۱۳۹۰

سروشنامه	: پارکر، هنری اس. Parker, Henry S.
عنوان و نام پدیدآور	: تهدیدات زیستی کشاورزی: راهبرد دولت آمریکا در رویارویی با تهدید/ نویسنده هنری اس. پارکر، ترجمه و تلخیص محمدرضا جعفری زاده.
مشخصات نشر	: تهران: لوح نگار، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص.
شابک	: 978-600-6130-02-6
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: عنوان اصلی: Agricultural bioterrorism : a federal strategy to meet the treath.
عنوان دیگر	: راهبرد دولت آمریکا در رویارویی با تهدید.
موضوع	: تروریسم میکربی -- ایالات متحده
موضوع	: جنگ میکربی -- ایالات متحده
موضوع	: کشاورزی -- اقدامات دفاعی -- ایالات متحده
موضوع	: مواد غذایی -- تامین -- اقدامات تضمینی -- ایالات متحده
شناسه افزوده	: جعفری زاده، محمدرضا، ۱۳۳۵ - مترجم
رده بندی کنگره	: HV۶۴۴۳۲/پ۲۵۹ ۳۹۰
رده بندی دیویی	: ۳۶۴/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۲۰۷۹۰

عنوان: تهدیدات زیستی کشاورزی: راهبرد دولت آمریکا در رویارویی با تهدید

نویسنده: هنری اس. پارکر

ترجمه و تلخیص: محمدرضا جعفری زاده

(با تشکر از همکاری آقای منصور حبیبی در ترجمه فصل ۴، برخی جداول، ضمیمه و یادداشت‌ها)

ناشر: انتشارات لوح نگار ۳-۷۷۶۲۴۴۴۲

ناظر کیفی: ابراهیم بابک‌نیا

ویراستار: محمدرضا داهی

طراحی جلد: سید محسن قندی

صفحه آرایشی: شرکت دانش روز زیتون

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۰

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

شابک: ISBN 978-600-6130-02-6

حق چاپ مجدد برای کمیته پدافند غیر عامل وزارت جهاد کشاورزی محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴	پیش‌نگار
۵	پیشگفتار مترجم
۵	درباره نویسنده
۵	پیشگفتار نویسنده
۵	مقدمه
۱	فصل اول: بیوتروریسم، جنگ بیولوژیکی و امنیت ملی
۱	تهدید نوظهور
۲	تعریف عوامل بیولوژیکی و تروریسم بیولوژیکی
۵	عوامل بیولوژیکی به کاررفته در اسلحه: جنبه‌های مثبت و منفی
۸	تهدیدهای حال و آینده
۱۳	فصل دوم: بروز تهدید علیه امنیت غذایی
۱۴	اهداف بالقوه
۱۴	آسیب‌پذیری کشاورزی ایالات متحده آمریکا
۱۸	عوامل تروریسم بیولوژیکی کشاورزی
۲۱	چشم‌انداز تاریخی
۲۳	تروریسم توسط افراطیون حامی حیوانات
۲۹	فصل سوم: مقابله با تهدید
۲۹	چارچوب و ابتکارات دولت مرکزی
۳۲	آمادگی برای مقابله با تروریسم
۳۴	مقابله با بیوتروریسم کشاورزی

۳۶	نیاز به راهبرد ملی هماهنگ
۳۶	رهبری وزارت کشاورزی ایالات متحده در ابتکاری خودمدار
۳۹	برنامه‌ها و ظرفیت‌های مربوط به وزارت کشاورزی ایالات متحده
۴۶	اقدام‌های وزارت کشاورزی ایالات متحده تا به امروز
۴۷	ایجاد یک راهبرد
۴۷	تدابیر پیشگیری
۴۸	تدابیر پاسخ‌دهی
۴۹	موضوعات کلیدی برای پرداختن به آنها
۴۹	قدرت نفوذ و جهت‌دهی برنامه‌های وزارت کشاورزی ایالات متحده
۴۹	شارکت‌های راهبردی
۵۰	سایر سازمان‌های دولت مرکزی
۵۵	فصل چهارم: پیشنهادها و نتایج
۶۰	رویکرد مستمر برای توسعه راهبرد وزارت کشاورزی ایالات متحده
۶۴	نتیجه‌گیری
۶۵	پیوست‌ها
۶۶	پیوست A. چارچوب هماهنگی ملی برای امنیت، زیرساخت‌های حیاتی و ...
۶۷	پیوست B. نیازهای تحقیقاتی اولویت‌دار
۶۸	پیوست C. سازمان‌های دولت مرکزی دارای مسئولیت (R)، برنامه (P) و توانمندی (C) ...
۷۱	پیوست D. برنامه‌های کلیدی و توانمندی‌های دولت مرکزی برای مقابله با بیوتروریسم
۷۳	پیوست E. سازمان‌های کشاورزی و زیست محیطی برگزیده
۷۷	پیوست F. کلمات اختصاری
۸۰	یادداشت‌ها
۹۳	منابع
۱۰۹	نمایه

فهرست جدول‌ها

۶	جدول ۱	عوامل بیولوژیکی ضدنفر انتخاب شده
	جدول ۲	کشورها و سازمان‌های دارای توانمندی و قابلیت در اقدام به جنگ‌های زیستی و بیوتروریستی و یا علاقه‌مند به فعالیت در این حوزه‌ها
۱۱	جدول ۳	عوامل بالقوه بیوتروریسم یا جنگ تروریستی علیه کشاورزی
۱۹	جدول ۴	بیماری‌های گیاهی و دامی دارای قابلیت بالقوه برای کاربرد به عنوان سلاح زیستی
۲۰	جدول ۵	برخی بیمارگرهای دیگر دام‌ها در ربط با سلاح‌های زیستی بالقوه
۲۱	جدول ۶	منتخبی از رخداد‌های بیوتروریستی در حوزه‌های غذا و کشاورزی در قرن ۲۰
۲۴		

پیش‌نگار

در زمانه‌ای که تحولات منطقه‌ای و جهانی، سریع‌تر و جهت‌یافته‌تر و تلاش دشمن در جهت سوق دادن تحولات به انواع فشارها و تهدیدها علیه ایران اسلامی، آشکارتر و خصمانه‌تر گشته است، بی‌شک تلاش در جهت صیانت و تقویت امنیت ملی ضرورتی دوجندان یافته است. از موضوعات بسیار مهم و اثرگذار بر امنیت ملی که با تأکیدات مقام معظم رهبری برای اولین بار به‌طور سازمان‌دهی‌شده در کشور جریان یافته، پدافند غیرعامل است. پدافند غیرعامل که به‌علت تحت تأثیر قرار دادن تمامی مؤلفه‌های امنیت ملی، از جایگاهی شایسته در حوزه تأمین امنیت ملی برخوردار است، به معنای مجموعه اقدامات و سازوکارهایی است که بدون به‌کارگیری سلاح موجب کاهش قابلیت‌ها و توانایی‌های دشمن، کاهش آسیب‌پذیری کشور و منابع خودی، حفظ توان کشور برای ادامه فعالیت‌های ضروری، سهولت در مدیریت بحران‌های ناشی از وقوع تهدیدات و اقدامات خصمانه دشمن و در نهایت حفظ و ارتقای پایداری ملی شود. پوشیده نیست که به‌جهت اهمیت و نقش حیاتی بخش کشاورزی در امنیت و توسعه کشور، اجرای سیاست‌ها و راهبردهای پدافند غیرعامل در این بخش خود رکنی بنیادین در امنیت ملی به حساب می‌آید.

بدون تردید، شرط اساسی برای تحقق و موفقیت سیاست‌ها، راهبردها و طرح‌های اجرایی پدافند غیرعامل، آموزش و بسترسازی مناسب فرهنگی برای آنهاست. تنها در صورت شناخت، باور و ایجاد فرهنگ پدافند غیرعامل در مدیران سطوح عالی، میانی و اجرایی، انجام اقدامات و سازوکارهای پدافندی امکان‌پذیر خواهد شد. از جمله اقدامات مهم در زمینه آموزش و فرهنگ‌سازی، انتشار منابع علمی و آموزشی پدافند غیرعامل در بخش کشاورزی است که به‌علت تحولات سریع در ماهیت تهدیدها در این بخش، دارای ماهیتی نوشونده و تحول‌پذیرند. با توجه به فقر شدید این منابع در کشور، لزوم ترجمه، تدوین و تألیف کتاب‌هایی به‌عنوان منابعی برای آموزش و توسعه دانش پدافند غیرعامل در بخش کشاورزی به‌گونه‌ای روزافزون خطیر و فوری جلوه می‌کند. با گسترش و تداوم این فعالیت می‌توان به دانش مکتوب، منابع و

سرفصل‌های مورد نیاز برای استفاده در متون آموزشی دست یافت؛ توان بازدارندگی دستگاه‌ها در حوزه‌های مسئولیتی و تخصصی ذی‌ربط را ارتقا داد؛ به کارایی و اثربخشی نظام مدیریتی و تصمیم‌گیری در شرایط بحران کمک کرد؛ سیاست‌ها، اقدامات و تجارب پدافندی دیگر کشورها به‌ویژه کشورهای متخاصم را شناخت و در نهایت به ایجاد و رشد فرهنگ پدافند غیر عامل در مخاطبین بخش کشاورزی یاری رساند. کتاب حاضر با تلاش کارشناسان پدافند غیر عامل وزارت جهاد کشاورزی ترجمه شده است و در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

امید که با یاری خداوند متعال و در سایه عنایات و توجهات امام و ولی عالم (عج)، با گسترش و تداوم این فعالیت در آینده بتوان در جهت بسترسازی برای پیاده‌سازی پدافند غیر عامل شاهد گام‌های بلندتر و مؤثرتری باشیم.

سید علی صدرالسادات

معاون وزیر و رئیس کمیته پدافند غیر عامل

وزارت جهاد کشاورزی

تابستان ۱۳۹۰

پیشگفتار مترجم

این کتاب ماهیت بیوتروریسم کشاورزی و تهدیدهای ناشی از آن و نیز قابلیت‌ها و طرح‌های ملی موجود در آمریکا را برای مقابله با تهدید بررسی می‌کند و راهکاری پیشنهاد می‌دهد که شامل مشارکت با سازمان‌های دولتی و خصوصی مهمی است که می‌توانند توانایی آمریکا را برای جلوگیری از حملات زمینی، پاسخ به آنها و جبران حملات به زیرساخت‌های ملی غذا و کشاورزی، افزایش دهند.

این نوشتار، تهدید سلاح‌های زیستی کشاورزی و تروریسم بیولوژیکی را در ایالات متحده آمریکا بررسی و تأکید می‌کند که کشاورزی یک ساختار حساس در آمریکاست و اینکه برای تأمین اطلاعات و توانمندی‌های سازمانی به‌منظور پیشگیری کارآمد و پاسخ به تروریسم بیولوژیکی، مسئولیت بر عهده هر دو بخش دولتی و خصوصی است. نویسنده در مورد عواقب و پیامدهای ویرانگر حملات بیوتروریستی علیه کشاورزی و صنایع غذایی ایالات متحده که می‌تواند اقتصاد ایالات متحده و اعتماد مصرف‌کننده را از بین برد، هشدار می‌دهد.

نویسنده نتیجه‌گیری می‌کند که شناسایی صریح نقش‌های متقابل و مسئولیت‌ها و گسترش راهکاری متناسب و هماهنگ به‌منظور شناسایی سلاح‌های زیستی و تهدیدات بیوتروریستی، برای دولت‌های مرکزی، ایالتی و محلی و همچنین، برای بخش تجاری کشاورزی بسیار حیاتی است.

محمد رضا جعفری‌زاده

درباره نویسنده

هنری پارکر رئیس برنامه ملی آبروی پروری (شیلات) در بخش تحقیقات کشاورزی وزارت کشاورزی ایالات متحده است و در چند بخش دیگر مرتبط با پرورش آبزیان و علوم دریایی فعالیت می‌کند. دکتر پارکر دانشیار پیشین دانشگاه ماساچوست و مربی دانشگاه ردایلند است و مدرک فوق لیسانس در امور دریایی و دکتری در رشته اقیانوس‌شناسی زیستی را از این دانشگاه دریافت کرد. او از نیروی دریایی با درجه ناخدا یکم بازنشست شد. دکتر پارکر این مقاله را در زمان حضور خود در دانشگاه ارتش و به هنگامی نوشت که دانشجوی ممتاز لیسانس بود. او نویسنده کتاب کاوش اقیانوس‌هاست.

دانشگاه دفاع ملی (NDU)^۱ یک مؤسسه مشترک آموزش نظامی تخصصی است که تحت هدایت رئیس ستاد مشترک ارتش اداره می‌شود و هدف آن آماده‌سازی ارتش و رهبران غیر نظامی برای ارائه خدمات در بالاترین سطح دفاع و امنیت ملی است. عناصر اجرایی اصلی این دانشگاه عبارت‌اند از: دانشگاه صنعتی ارتش، دانشکده ملی جنگ، دانشکده کارکنان نیروهای مشترک ارتش، دانشکده مدیریت منابع اطلاعات، مؤسسه ملی مطالعات راهبردی و مرکز مطالعات دفاعی همیسفریک^۲.

مؤسسه ملی مطالعات راهبردی (INSS)^۳ که مطالعات راهبردی برای وزیر دفاع، رئیس مشاوران رئیس جمهور و فرماندهی کل قوا را بر عهده دارد، از اصول راهبردی ملی برنامه‌های علمی دانشگاه دفاع ملی حمایت می‌کند و زمینه کمک به دیگر اداره‌های دولتی و گسترده‌تر ساختن امنیت ملی در جامعه را فراهم می‌سازد.

1. National Defense University (NDU)
2. Hemispheric
3. Institute for National Strategic Studies (INSS)

هیئت مدیره نشریه مؤسسه ملی مطالعات راهبردی، کتاب‌ها، گزارش‌ها، رساله‌ها و مقالات مرتبط با راهکار امنیت ملی، سیاست دفاعی و راهبرد ملی ارتش را از طریق مطبوعات دانشگاهی در حوزه دفاع ملی به چاپ می‌رساند که منعکس‌کننده نتیجه تحقیقات دانشگاهی و برنامه‌های علمی است. علاوه بر آن، نشریه‌ای به نام فصلنامه نیروهای مشترک را منتشر می‌کند که نشریه‌ای تخصصی برای رئیس مشاوران نظامی رئیس جمهور است.

www.ketab.ir

پیشگفتار نویسنده

هر چند پیامدهای حمله^۱ اگر و تروریستی^۱ بسیار قابل توجه هستند، توجه نسبتاً کمی به این نوع تهدیدها صورت گرفته است. صنایع کشاورزی و غذایی در برابر چنین اختلالات و آسیب‌هایی متأسفانه حساس هستند و امکانات مورد نیاز تروریست‌ها برای چنین حملاتی، قابل توجه نیست. (به عبارت دیگر، با امکانات بسیار اندک قادر به این حملات هستند.)

در دوره‌های زمانی کوتاه‌مدت و میان‌مدت، مجموعه‌ای از ابتکارات و اقدامات هدفمند می‌تواند شرایط کنونی را بهبود بخشد. در بلندمدت نیز تلاش‌ها باید به‌سوی استاندارد کردن و کارآمدتر کردن منابع غذایی معطوف و اقدامات ایمنی کشاورزی در چارچوب راهبردی یکپارچه و واحد در نظر گرفته شود.

از زمان حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر، نقاط بالقوه آسیب‌پذیر زیرساخت‌های مهم کشور تحت بررسی‌های مهم و موشکافانه قرار گرفت. با این همه، آن‌طور که به نقاط مهم و حیاتی مانند حمل و نقل و مخابرات از لحاظ تهدیدات بالقوه توجه شد، به صنایع کشاورزی و غذایی توجه نشد. ورود هر عامل بیماری علیه جانوران اهلی، محصولات کشاورزی یا در زنجیره غذایی که هدف آن از بین بردن پایداری و ثبات اقتصادی و اجتماعی یا ایجاد ترس باشد اگر و تروریسم نامیده می‌شود. اگر و تروریسم نقاط ضعف مهم و اساسی را در بخش کشاورزی و زنجیره غذایی می‌آزماید و امکانات مورد نیاز برای یافتن این گونه آسیب‌پذیری‌ها و راهکارهای بالقوه برای بهبود پاسخ سریع و فوری کشاورزی و مدیریت آن را بررسی می‌کند. حمله تروریستی تأثیراتی بسیار گسترده خواهد داشت؛ به خصوص زمانی که بخش‌های یکپارچه صنایع و خدمات عرضه کنندگان، حمل کنندگان، پخش کنندگان و زنجیره رستوران‌ها به حساب آورده شوند. تأثیر مالی هر عمل تخریبی آگاهانه به‌صورت چندبعدی آشکار می‌شود و ایجاد التهاب در بخش‌های دیگر اقتصاد و تأثیر بر مصرف‌کننده را به دنبال خواهد داشت.

همچنین، جدا از مسائل اقتصادی، حمله زیستی بر ضد کشاورزی می‌تواند موجب کاهش

اعتماد مردم و کاهش حمایت آنها از دولت شود و انتقاد عمومی را به دنبال داشته باشد (موضوعی که در زمان همه گیری بیماری تب بر فکی در انگلستان رخ داد).

فارغ از تأثیرات آتی اقتصادی و سیاسی، این حملات می تواند موجب ترس و اضطراب بین مردم شود. این امر به ویژه می تواند آنجا صادق باشد که بر اثر شیوع بیماری های غذازا یا شیوع بیماری های مسری جانوران به انسان ها، سلامت عمومی در میان باشد. آسیب پذیری های مهم در بخش کشاورزی از موارد زیر ناشی می شوند:

عملیات زراعی فشرده و عصر کنونی

اصلاح و پرورش در شرایطی که جمعیت بسیار فشرده باشد، به معنای شیوع یک بیماری مسری است که ممانعت از آن بیماری به خصوص اگر هوازا باشد، کاری است بسیار مشکل و ممکن است نیاز به انهدام تمامی چارپایان اهلی در معرض خطر باشد.

افزایش حساسیت چارپایان به بیماری ها

این امر به دلیل تغییرات در فعالیت های زراعی رخ می دهد؛ از برنامه های عقیم کردن، تزریقات هورمونی به منظور بی شاخ کردن جانوران، تجاری کردن آنها تا استفاده مفرط از آنتی بیوتیک ها.

امنیت و نظارت ناکافی در بخش کشاورزی و صنایع غذایی

مزارع به ندرت مجهز به ابزارهایی قوی برای ممانعت از دسترسی غیر مجاز هستند. اکثر بازارهای حراج حیوانات و انبارهای فروش به دور از اقدامات سازمان یافته نظارتی عمل می کنند. سامانه های فراوری غذا و بسته بندی گیاهان، به ویژه تجهیزات و امکاناتی که در سال های اخیر در مقیاس های کوچک و متوسط توسعه یافته اند، فاقد اقدامات ایمنی و امنیت هستند.

سامانه اطلاعات بیماری غیر فعال ناکارآمد

مسئولیت گزارش دهی وقایع غیر معمول شیوع بیماری، به عهده پرورش دهندگان چارپایان است که ممکن است به دلیل نبود برنامه های مدون برای جبران خسارات کشاورزی، تمایلی به این کار نداشته باشند.

آموزش های نامناسب تشخیصی و دامپزشکی

تعداد دامپزشکانی که قادر به تشخیص و معالجه بیماری های خارجی چارپایان اهلی باشند، در حال کاهش است که نتیجه آن، به کارگیری کسانی با آموزش های ناکافی در زمینه همه گیری بیماری های خارجی است.

تمرکز بر سامانه تجمعی در برابر سامانه انفرادی در چارپایان
تمايل به اداره گله‌های بزرگ‌تر و اقدامات پرورشی، به میزان زیادی مانع توجه به جانوران
به‌طور تک‌تک شده است که این امر، احتمال تسلط بیماری‌های ظهور یافته را افزایش می‌دهد.

ناکافی بودن امکانات برای شناخت نقاط آسیب‌پذیر در کشاورزی
تروریست‌ها می‌توانند فهرست بلندبالایی از عوامل زیستی را انتخاب کنند. بسیاری از این
عوامل به‌طور گسترده در محیط یافت می‌شوند. روی برنامه‌های واکنش‌ناهیون تجمعی
چارپایان تمرکزی نشده است و این عوامل به راحتی می‌توانند به داخل کشور وارد شوند.
زنجیره غذایی، قابلیت ایجاد تلفات انسانی ندارد. بسیاری از عوامل بیماری‌زای جانوری
می‌توانند به انسان منتقل شوند که این امر کار را برای تروریست‌ها در استفاده از این عوامل بسیار
راحت می‌کند. به دلیل اینکه چارپایان ناقل اولیه بیماری هستند، هیچ منعی برای مقابله با آنها
وجود ندارد.

علی‌رغم التزامات هر حمله موفق، اگر تروریسم به دلیل عدم تمرکز واحد و بسیار آشکار
رسانه‌های گروهی بر آن، به نظر نمی‌رسد شکل اولیه یک حمله تروریستی را به وجود آورد.
با این همه، ایجاد تخریب در بخش صنایع غذایی می‌تواند به خوبی برای ایجاد بی‌ثباتی بیشتر
در جامعه‌ای به کار گرفته شود که پس از حمله تروریستی معمولی دچار آشوب شده است.
قدرت استفاده از ابزارهای ساده و ارزان برای تحلیل‌نیاد اقتصادی هر کشور، مزیتی با
بازدهی و ارزش بالا در اختیار قرار می‌دهد که برای گروه‌هایی که در صدد غلبه بر نیروهای
نامتقارن هستند، بسیار مفید خواهد بود.

پیشنهادهای:

پیشنهادهای کوتاه مدت و میان مدت شامل موارد زیر است:

- ◀ اجرای یک تحلیل گسترده و جامع از نیازها برای اتخاذ تصمیم در مورد نیاز به سرمایه‌گذاری مناسب برای زیر ساخت مدیریت بحران دولت مرکزی،
- ◀ افزایش تعداد کارکنان دولتی و بومی با مهارت کافی برای شناسایی و درمان بیماری‌های خارجی جانوران،

« بررسی چگونگی گسترش ارتباطات هماهنگ و استاندارد بین کشاورزی آمریکا و اداره‌های اطلاعاتی (جاسوسی)،
 « تمرکز توجه بر اقدامات قانونی و استفاده از تحقیقات دادگاهی برای تعیین اینکه آیا وقوع و شیوع این بیماری‌ها عمدی بوده یا طبیعی،
 « بازدید و بررسی کارایی سامانه‌های غیر فعال اطلاعاتی (داوطلبانه) به‌خصوص در تأمین تداوم پرداخت غرامات برای جبران خسارت چارپایان معدوم‌شده کشاورزان،
 « ارزیابی، نظارت و کنترل کیفیت درونی و پاسخ فوری در صنعت فراوری غذا و گیاهان بسته‌بندی‌شده برای برآورد هزینه‌های ضروری بهبود امنیت زیستی در مقابل مزایای طولانی‌مدت ارتقای امکانات،
 « برای دوره‌ای طولانی باید در جهت استاندارد و کارآمدتر کردن صنایع غذایی و اقدامات ایمنی کشاورزی در چارچوب راهبردی واحد و یکپارچه، تلاش زیادی شود تا تمامی هیئت‌ها و امکانات اداره‌های محلی، ایالتی و دولتی را پوشش دهد.

هنری اس. پارکر

مقدمه

حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ آسیب‌پذیری آمریکایی‌ها را نسبت به تروریسم عمیقاً آشکار ساخت. در حال حاضر، این کشور در سطح جهانی برای اصلاح و بهبود زیربنایی اقدامات دفاعی و نابودی تروریسم تمرکز کرده است. دولت بوش در پاسخ به حملات تروریستی برنامه اتحاد بین‌المللی را علیه تروریسم طراحی کرد؛ منابع جدید قابل توجهی برای جلوگیری از این تهدید اختصاص داد؛ علیه فعالان تندرو در حوزه تروریسم دست به اقدامات نظامی زد؛ و به منظور پاسخ‌گویی به تروریسم یک اداره جدید امنیت کشوری را تحت رهبری فرماندار قبلی ایالت پنسیلوانیا (تام ریچ) برای مشارکت با دولت مرکزی بنیان نهاد.

هنگامی که آمریکا در حال آماده‌سازی اقدامات دفاعی علیه بلایایی با امکان وقوع بسیار کم بود، تهدیدی ویژه در حوزه تروریسم ایجاد شد که قبلاً سابقه نداشت. ترس از سیاه‌زخم، آبله‌مرغان و طاعون در درون آمریکایی‌ها نفوذ کرده بود. به دنبال گزارش‌های متعدد منتشرشده در مورد حملات رابیندگان هواپیما به پتساگون و ساختمان تجارت جهانی، علاقه خاص به هواپیماهای سمپاش در مزارع (که می‌توانند برای پخش و انتشار ذرات عوامل بیماری‌زا مورد استفاده قرار گیرند) بحران‌ساز شد. به همین دلیل، کشور (دولت) به اقدام علیه عملیات بیوتروریستی دست زد.

با این همه، به تهدیدات زیستی کشاورزی و بیوتروریسم یا نقش و مسئولیت بخش‌های دولتی و خصوصی در ممانعت از حملات بالفعل و پاسخ‌دادن به آنها توجه اندکی معطوف شده است. تعداد اندکی از آمریکایی‌ها اهمیت حملات بیوتروریستی علیه زیرساخت‌های کشاورزی و غذایی آمریکا را درک می‌کنند. این نکته، ۹ روز بعد از حملات ۱۱ سپتامبر در گزارش اداره کل ذی‌حسابی (GAO)^۱ در زمینه مبارزه با تروریسم منتشر شد.^(۱) این گزارش تهدیدات علیه کشاورزی آمریکا را بررسی و شناسایی نمی‌کند و هیچ مشارکتی نیز با وزارت

1. General Accounting Office (GAO)

کشاورزی آمریکا ندارد. این گزارش فقط روی تروریسمی متمرکز شده است که علیه اهداف غیرنظامی هدایت می‌شود.

اداره کل ذی‌حسابی توضیح می‌دهد که کشاورزی یک زیرساخت مهم و حیاتی برای آمریکاست. کشاورزی یک‌ششم از تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص می‌دهد که بیش از یک تریلیون دلار در سال است. بخش کشاورزی و غذا بزرگ‌ترین بخش نیروی کار ایالات متحده محسوب می‌شود. از هر هشت نفر آمریکایی یک نفر به‌طور مستقیم در تولیدات غذایی فعالیت می‌کند. کشاورزی آمریکا در سال، بیش از ۵۰ میلیارد دلار صادرات دارد که این بخش را به بزرگ‌ترین مشارکت‌کننده در زمینه تعادل تجارت ملی تبدیل کرده است. نظام کشت‌وکار در آمریکا پرسودترین و کارآمدترین نظام است تا آنجا که آمریکایی‌ها را قادر می‌سازد کمتر از ۱۱٪ از درآمد ناخالص خود را، در مقایسه با میانگین ۲۰ تا ۳۰ درصدی در سطح جهان، صرف غذا کنند.

مقامات رسمی در حال رسیدن به این نکته هستند که شبکه عظیم و گسترده فراوری غذا و تولید مواد فیبری، توزیع و فروش کالاهای کشاورزی، هدفی بالقوه - و حتی قطعی - برای دشمن است که می‌خواهد عوامل زیستی را برای هدف‌های اقتصادی، سیاسی یا جنایتکارانه به کار گیرد. حتی تهدید به حمله می‌تواند اعتماد مصرف‌کننده را از بین برد؛ تجارت کالا را به مخاطره اندازد و موجب بروز تلفات اقتصادی شود.

کشاورزی آمریکا اغلب به‌صورت متمرکز و یکپارچه و دارای قابلیت دسترسی بالاست و تنوع ژنتیکی محدود دارد. به دلیل عدم وجود سابقه تاریخی شیوع بیماری‌های مهم در کشاورزی آمریکا، به‌طور معمول واکنش‌های صورت نگرفته است. در نتیجه، بیماری‌ها می‌توانند به راحتی وارد شوند و به سرعت گسترش یابند. استفاده گسترده از آنتی‌بیوتیک‌ها در فرآورده‌های چارپایان اهلی، جانوران آمریکا را در مقابل باکتری‌های مقاوم در برابر آنتی‌بیوتیک‌ها آسیب پذیر کرده است. پیشرفت در مهندسی ژنتیک جنبه‌هایی از عوامل بیماری‌زا و آفات تراریخته را به وجود آورده است که به روش‌های کنترلی مرسوم و متداول مقاومت نشان می‌دهند. علاوه بر آن، ممکن است تمیز دادن حمله بیولوژیکی از شیوع طبیعی یک بیماری کاری دشوار باشد. علائم آلودگی ممکن است به آرامی آشکار شوند که مقابله با آن می‌تواند با تأخیر همراه باشد. برای تروریست‌ها، حمله علیه کشاورزی در مقایسه با حمله علیه انسان‌ها ممکن است خطر کمتری داشته باشد؛ به این دلیل که کار کردن با بسیاری از عوامل بیماری‌زای ضد کشاورزی بی‌خطر است. همچنین، واکنش عمومی

نیز ممکن است با حساسیت کمتری همراه باشد؛ به این دلیل که انسان‌ها به طور مستقیم هدف قرار نگرفته‌اند (مگر آنکه هدف، آلودگی غذایی باشد) و در عصر حاضر، هیچ سیاست ملی که توصیف‌کننده مجازات علیه خاطی به علت حملات زیستی علیه اهدافی غیر از انسان‌ها باشد، وجود ندارد.

دولت مرکزی برای پاسخ‌گویی به تهدیدات جنگ زیستی^۱ کشاورزی و بیوتروریسم نوظهور، در آغاز فعالیت‌هاست. سازمان‌های جاسوسی دولت مرکزی در مشارکت با وزارت کشاورزی ایالات متحده، در حال تشریح دامنه تهدید و آگاه ساختن مقامات مهم دولتی هستند. اداره‌های تحقیقاتی دولت مرکزی که از طریق وزارت کشاورزی ایالات متحده رهبری می‌شوند، در حال تجهیز منابع و توسعه طرح‌های تحقیقاتی برای کشف و شناسایی نقشه همه‌گیرشناسی و کنترل آگاهانه بیماری‌ها و آفات وارد شده به کشور هستند. ایمنی غذا و کشاورزی در حال حاضر برای آمادگی در برابر سلاح‌های کشتار جمعی، در چارچوب برنامه‌های شورای امنیت ملی قرار گرفته‌اند. با این همه و علی‌رغم این ابتکارات، روند آماده‌سازی این کشور برای جلوگیری و پاسخ به حملات بر ضد زیرساخت‌های کشاورزی و غذا کند است. دولت مرکزی باید برای حمایت از سامانه‌های غذا و کشاورزی سریع‌تر و قاطعانه‌تر اقدام کند. اگر ما در این کار ناکام شویم، پیامدهای ناشی از آن می‌تواند بسیار مخرب‌تر و ماندگاری آن بیش از یک حمله مستقیم و آشکار تروریستی علیه مردم باشد.

برای مقابله با این تهدید، حیاتی است که دولت مرکزی، دولت‌های ایالتی، محلی و بخش تجارت محصولات کشاورزی به صراحت نقش‌های دوجانبه و مسئولیت‌ها را شناسایی کنند و راهکاری هماهنگ برای شناسایی تهدید [در پیش گرفته و آن را] توسعه دهند. وزارت کشاورزی ایالات متحده آمریکا توسعه این راهکار را رهبری می‌کند.

برای اطمینان از آمادگی، وزارت کشاورزی ایالات متحده یک رهبری مرکزی را با راهبرد هماهنگ و مستقل ایجاد و برنامه‌ای برای شکست تهدیدات زیستی کشاورزی و بیوتروریسم تأمین می‌کند. توجه ویژه و مستقل و رهبری وزارت کشاورزی ایالات متحده مورد تأیید و مطلوب است زیرا این وزارتخانه مسئولیت همه‌جانبه دولت مرکزی را برای امنیت غذایی و گستره وسیعی از برنامه‌ها و امکانات برای جلوگیری و پاسخ به تهدیدات علیه کشاورزی و غذا بر عهده دارد. این وزارتخانه همچنین با خواسته‌های مردم و طیف ملی تجارت کشاورزی از طریق شبکه‌ای گسترده از ادارات اجرایی، متخصصان ترویج کشاورزی، امکانات تحقیقاتی، و دانشگاهی ارتباط دارد که از

1. Biowarfare

اعطای زمین در هر بخش و شهرستان آمریکا بهره‌مند شده‌اند. درواقع، این‌طور می‌توان گفت که وزارت کشاورزی ایالات متحده در بین اداره‌های مرکزی، به‌لحاظ نزدیک بودن به ذی‌نفعان خود منحصر به فرد باشد. اگر این برنامه‌ها شامل برنامه‌های ائتلافی گسترده‌تری شود، نگرانی‌های بخش کشاورزی می‌تواند تحت‌الشعاع موضوعات بخش امنیت ملی (که بسیار پیچیده است) و دیوان سالاری ضد تروریسم قرار گیرد؛ که از میان آنها می‌توان به موضوع سلامت بشری، تروریسم سایبری^۱ و تهدیدات مرسوم و متداول اشاره کرد.

با این‌همه، توجه به مسئله به شکلی مستقل نباید به‌عنوان عملی بی‌فایده تلقی شود. هر برنامه ملی برای حمایت از کشاورزی و غذا باید به‌شدت با سایر برنامه‌های ضد تروریستی و امنیت ملی از طریق ساختار شورای امنیت ملی مرتبط باشد و باید شامل مشارکت‌های راهبردی با دیگر تشکیلات دولتی، ایالتی و محلی و سازمان‌های غیر دولتی و تمامی آنها باشد که برنامه‌ها و امکاناتی دارند و می‌توانند در برنامه کشاورزی با بخش خصوصی مشارکت کنند.

اهداف کلیدی راهبرد ملی باید شامل موضوعات زیر باشد:

- ◀ ایجاد سازوکارهای بسیار هماهنگ و شفاف مرکزی برای جمع‌آوری، ارزیابی و بخش اطلاعات جاسوسی حساس در مورد تهدیدات دشمن علیه غذا و کشاورزی ایالات متحده.
- ◀ افزایش قابل توجه امکانات تحقیقاتی دولت مرکزی در مورد سلامت گیاهان و جانوران، ایمنی غذا، جنگ زیستی کشاورزی و بیوتروریسم.
- ◀ افزایش دادن کارکنان دولت مرکزی در مناطق کلیدی و مهم.
- ◀ ایجاد سازوکارهای بسیار هماهنگ بین وزارت کشاورزی ایالات متحده، اداره تحقیقات دولت مرکزی و وزارت دفاع برای تحقیقات دادگاهی به‌طور مشترک.
- ◀ شناسایی و مد نظر قرار دادن عناصر سایر راهبردهای بیوتروریسم و تروریسم دولت مرکزی که برای مقابله با بیوتروریسم کشاورزی قابل اجرا هستند.
- ◀ توسعه و استقرار راهبردی منابع ملی (واکسن‌های مهم و داروها) برای حمایت در برابر تهدیدات و درمان بیماری‌های کشاورزی که محتمل است تروریست‌ها به کار گیرند.
- ◀ ایجاد ارتباط الکترونیکی و شبکه مدیریت داده‌ها در سراسر کشور که مراکز خصوصی تجارت کشاورزی را با کارکنان مدیریت بحران، پاسخ‌دهندگان به بحران در مزرعه و اداره‌های مهم دولت‌های مرکزی، ایالتی و محلی به یکدیگر متصل می‌سازد.

- « توسعه و به کارگیری طرح ملی پاسخ سریع و فوری به بیماری‌ها مرتبط با غذا و کشاورزی.
- « ایجاد نقش، مسئولیت، انتظارات، اقدامات روشن و نیز سازوکارهای مشارکتی در قبال منافع دولت مرکزی، دولت ایالتی و سازمان‌های دولتی و خصوصی بومی.
- « شناسایی گزینه‌های عملی برای تأمین کمک‌های مالی به منظور جبران و تأمین سود تجارت کشاورزی که تحت تأثیر حملات بیولوژیکی قرار گرفته‌اند.
- « توسعه و اجرای برنامه‌های آموزشی در سطوح حرفه‌ای و محلی.
- « بهبود مشارکت‌های بین‌المللی برای از بین بردن جنگ زیستی کشاورزی و بیوتروریسم و نشان دادن واکنش در برابر آنها.

www.ketab.ir